

Artikel in Algemeen Dagblad op Wereld Autisme Dag, 2 april 2021

‘Onze dochter had vanaf groep 5 veel buikpijn en was erg teruggetrokken’

WERELD AUTISME DAG Het is vandaag Wereld Autisme Dag. Van alle kinderen die niet naar school gaan, heeft een derde autisme. Ze vallen uit doordat de vorm van onderwijs niet bij hen past. Gelukkig zijn er ook succesverhalen van scholen waar kinderen met autisme helemaal opbloeien.

Sanne Wolters 02-04-21, 13:30 Laatste update: 13:35

Bij de dochter van Marion van der Putte, toen 15 jaar, ging het mis op school. „Van de een op de andere dag stortte ze fysiek compleet in en kon niets meer. Het bleek om een autistische burn-out te gaan. Ze had het te lang voor zich gehouden en had dat zelf niet door.”

Van der Putte vindt het onbegrijpelijk dat de school nooit iets gemerkt heeft. „Leraren zien het kind het hele jaar door. Onze dochter had vanaf groep 5 al veel buikpijn en was erg teruggetrokken. De school had zoiets van: ze doet het toch goed? Ze heeft het altijd goed weten te verbloemen. Als je een hoog IQ hebt, vertoon je veel aangeleerd gedrag, kijk je hoe anderen het doen.”

Sinds die dag heeft de dochter van Van der Putte de rest van het schooljaar nog nauwelijks les gevolgd in haar klas. Na veel therapie en veel twijfelen, probeerde ze het volgende jaar op een andere reguliere school, zonder succes. Uiteindelijk werd het het speciaal onderwijs en dat is de redding geweest van het gezin, zegt Van der Putte.

„Mijn dochter wilde er eerst niets van weten. Gelukkig vonden we een school die het ‘normaalst’ was onder alle speciale scholen.” Op deze school kon ze instromen op havo-4, havo en vwo worden niet vaak aangeboden in het speciaal onderwijs, kreeg in het begin een uur per dag les onder begeleiding van een soort vertrouwenspersoon. „Dat werd week voor week langzaam opgebouwd. Doordat onderwijs aangepast wordt aan de leerling, heeft zij daar haar draai kunnen vinden.”

Werkdruk

Het Nederlands Autisme Register (NAR) ziet dat kinderen met autisme al jaren sneller op een speciale school terechtkomen dan op een reguliere, zegt Suzanne Agterberg. Agterberg is voorzitter van Expertgroep Autisme & Onderwijs van de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) en eigenaar van Spectrumvisie waar vanuit ze scholen adviseert. „Het idee was dat er meer leerlingen tijdelijk naar het speciaal onderwijs zouden gaan om vervolgens weer terug te komen naar regulier. Maar we zien dat het speciaal onderwijs alleen maar groeit.”

Dat kinderen niet op een reguliere school kunnen blijven, heeft volgens Agterberg voor een groot deel te maken met de werkdruk van docenten. „Leerkrachten hebben het drukker dan ooit. Een kind met autisme valt dan snel buiten de boot. Zodra het gaat wiebelen in het onderwijs, zijn het de kinderen met autisme die daar als eerste iets van merken.” Naast te weinig tijd, hebben de docenten ook te weinig kennis over autisme, zegt Agterberg. „Er zijn veel vormen van autisme. Je ziet van buiten niet wat een kind nodig heeft. Daarnaast proberen ook nog veel kinderen hun autisme te verbergen.”

Ze kon ineens niets meer, soms zelfs niet meer lopen, praten. De psycholoog die we hadden geraadpleegd zei: ‘stoppen met school, nu’

Eliza, moeder van dochter met autisme.

Kwetsend

Eliza vond de oplossing voor haar kind juist in het reguliere onderwijs. Omdat niet iedereen weet dat haar oudste dochter van 10 autisme heeft, wil ze liever niet met haar echte naam (bekend bij de redactie) in het artikel. „Mijn dochter is bang dat ze anders naar haar gaan kijken.”

Op de peuterspeelzaal en de kleuterklas kwamen Eliza en haar man erachter dat hun oudste dochter niet goed kon aarden op school. „We verklaarden het deels vanuit hoogbegaafdheid. Maar een klas overslaan, werkte ook niet voor haar. Alleen geloofde de school ons niet, onze dochter is heel goed in camoufleren maar weet ook niet onder woorden te brengen wat ze voelt en wil niet opvallen.” Ook thuis liet haar dochter er niet veel van merken. Tot het op een dag helemaal mis ging. „Ze kon ineens niets meer, soms zelfs niet meer lopen, praten. De psycholoog die we hadden geraadpleegd zei: ‘Stoppen met school, nu’.”

Eliza en haar man konden weer niet op school terecht met hun verhaal. „Ze luisterden slecht en zagen eigenlijk alles als een aanval. Ze vonden dat de fout niet bij hen lag, alleen bij ons en onze dochter. Dat was heel kwetsend.”

Neem elkaar serieus. Niemand is gebaat bij een kind dat thuis komt te zitten

Suzanne Agterberg, voorzitter van NVA Expertgroep Autisme & Onderwijs

Structuur

Nu zit haar dochter, samen met de twee andere kinderen, op een kleine school met vier groepen die ontwikkelingsgericht onderwijs biedt. Op deze school hebben leerkrachten onderling goed contact met elkaar, hebben ze samen zicht op alle kinderen en werken goed samen met de ouders. „Het biedt structuur en duidelijkheid. Dat vinden ze heel fijn, maar ieder kind heeft dat toch nodig?”

Volgens Agterberg zou iedereen autisme beter moeten leren begrijpen. „Laten we gewoon nieuwsgierig zijn naar hoe het werkt. Neem elkaar serieus. Niemand is gebaat bij een kind dat thuis komt te zitten.” Bijna 75 procent van de mensen met autisme heeft geen betaald werk (meer), zegt Agterberg. „We kunnen samen voorkomen dat kinderen tot deze groep gaan horen.”

Met de dochter van Marion van der Putte gaat het inmiddels heel goed. Ze heeft haar havo-diploma op zak en volgt nu een mbo-opleiding. „Het is onder haar niveau, maar dat is voor nu prima.” Ook de oudste dochter van Eliza gaat met sprongen vooruit. „Ze durft de uitdaging weer aan, heeft weer zin om te leren. Als gezin zijn we ook veel gelukkiger: we zijn nu weer aan het leven in plaats van overleven.”